

SVEŠVALODA (angļu, vācu, franču)

Optimālais mācību satura apguves līmenis

Centralizētā eksāmena programma

Saturs

1. Centralizētā eksāmena mērķis un adresāts	2
2. Vērtēšanas saturs	2
2.1. Valodas apguves līmenis	2
2.2. Sasniedzamo rezultātu veids un grupa	3
2.3. Izziņas darbības līmenis	5
3. Centralizētā eksāmena darba uzbūve	5
4. Nepieciešamo resursu nodrošinājums	9
5. Vērtēšanas kārtība un kritēriji	9
6. Palīg līdzekļi, kurus atļauts izmantot centralizētā eksāmena laikā	9
Pielikumi	10
1. pielikums. Rakstīšanas daļas vērtēšanas kritēriji	10
2. pielikums. Runāšanas daļas vērtēšanas kritēriji	12
3. pielikums. Mutvārdu daļas precizēts uzdevuma formulējums vācu valodā	14

1. Centralizētā eksāmena mērķis un adresāts

Centralizētā eksāmena (turpmāk – eksāmens) darba mērķis ir novērtēt skolēnu sniegumu svešvalodā atbilstoši Ministru kabineta 2019. gada 3. septembra noteikumiem Nr. 416 “Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu un vispārējās vidējās izglītības programmu paraugiem” (turpmāk – standarts) un standarta 2. pielikumam “Plānotie skolēnam sasniedzamie rezultāti valodu mācību jomā” optimālajā mācību satura apguves līmenī, identificēt un izvērtēt, cik lielā mērā ir apgūti plānotie sasniedzamie rezultāti (turpmāk – SR).

Eksāmena adresāts – izglītojamie, kuri ir apguvuši valodu mācību jomas sasniedzamos rezultātus (turpmāk – SR) svešvalodā optimālajā mācību satura apguves līmenī.

2. Vērtēšanas saturs

Svešvalodas optimālā līmeņa eksāmenā vērtē skolēnu sniegumu svešvalodā uztveres un producēšanas darbībās un to savstarpējā mijiedarbībā. Eksāmenā pārbauda skolēnu spēju saprast un lietot literāro valodu, runājot un rakstot par sev zināmām un nezināmām tēmām, ar kurām saskaras sabiedriskajā, mācību vai ar darba vidi saistītā jomā.

Eksāmena vērtēšanas saturu raksturo trīs kategorijas:

- 1) valodas apguves līmenis;
- 2) sasniedzamo rezultātu veids un grupa;
- 3) izziņas darbības līmenis.

2.1. Valodas apguves līmenis

Eksāmens sniedz iespēju izvērtēt skolēnu zināšanu un prasmju atbilstību valodas apguves līmenim B2.

Saskaņā ar Eiropas kopīgajām pamatnostādņēm (turpmāk – EKP) valodas apguves līmenis B2 nozīmē, ka valodas lietotājs “spēj saprast galveno domu sarežģītos tekstos gan par konkrētiem, gan abstraktiem tematiem, arī diskusijās par profesionāliem jautājumiem savā specialitātē; spēj sarunāties samērā brīvi un spontāni, saziņa ar dzimtās valodas lietotājiem noris bez aizķeršanās; spēj skaidri un detalizēti izteikties par dažādiem tematiem, pamatot savu viedokli, izklāstot dažādu variantu priekšrocības un trūkumus”.¹

Līmeni valodas lietotājs demonstrē, veicot dažāda veida saziņas uzdevumus. Atbilstoši EKP izraudzītajai pieejai, lai veiktu saziņas uzdevumus, valodas lietotājiem ir jāiesaistās valodas komunikatīvajās darbībās un jālieto saziņas stratēģijas. Produktīvās darbības uzdevumi un stratēģijas ietver gan mutiskas, gan rakstiskas darbības. Uztveres darbības un stratēģijas ietver klausīšanās un lasīšanas darbības. Interaktīvajās darbībās valodas lietotājs pārmaiņus darbojas gan kā runātājs, gan kā klausītājs kopā ar vēl vienu vai vairākiem sarunas partneriem, tā, sadarbojoties nozīmes veidošanā, rodas sarunas diskurss.

¹ Eiropas kopīgās pamatnostādnes valodu apguvei: mācīšanās, mācīšana, vērtēšana. Rīga: Valsts valodas aģentūra, 2006. ISBN 9789984983677

Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. 2th ed. Strasbourg: Council of Europe, 2001.

Eksāmena saturs dod skolēniem iespēju pārbaudīt apgūtās zināšanas un izpratni, prasmes, ieradumus un zināšanu, izpratnes un prasmju kombinācijas, kuras ir nepieciešamas saziņas uzdevumu veikšanai.

2.2. Sasniedzamo rezultātu veids un grupa

Skolēnam plānotie SR ir:

- 1) zināšanas un izpratne;
- 2) prasmju grupas;
- 3) ieradumi;
- 4) zināšanu, izpratnes, prasmju un ieradumu kombinācijas.

Katram sasniedzamo rezultātu veidam ir norādītas SR grupas, kuras aptver standartā noteikto mācību saturu un tiek pārbaudītas/mērītas eksāmenā (1. tabula).

Zināšanu un izpratnes pārbaude aptver visas svešvalodu standarta galvenās daļas: konteksts, tekstveide un zināšanas par valodas sistēmu. Zināšanas un izpratni skolēns demonstrē, piemēram, atbildot uz jautājumiem par dzirdēto vai izlasīto, izsakot savas domas, izvēloties atbilstošus formulējumus un ievērojot valodas lietošanas principus. Zināšanas un izpratne ir visu prasmju un kombināciju sastāvdaļa un tiek vērtētas integrēti. Producēšanas darbību pārbaudē skolēns demonstrē zināšanas par valodas sistēmu un valodas līdzekļu lietojuma atbilstību saziņas mērķim, izvēloties kontekstam un tekstam piemērotu leksiku, savienojot vārdus, frāzes un izteicienus teikumos, lietojot atbilstošas kategorijas, elementus, vārdšķiras un struktūras.

Prasmju grupas ietver valodas uztveri klausoties un lasot tekstu, producēšanu un mijiedarbību/sadarbību. Tās ir būtiskas mācību priekšmeta specifiskās prasmes, domāšanas un caurviju prasmes. Prasmju apguvi skolēns atklāj darbībā, piemēram, analizējot teksta saturu un autora argumentus. Veidojot izklāstus par dažādiem tematiem, analītiski spriež, atbild uz jautājumiem par runāto brīvi un bez sagatavošanās. Ievērojot runātāja kultūru, lieto kontekstam atbilstošu valodu.

Ievērojot to, ka **ieradumu** vērtēšanai nozīmīgi ir novērot skolēna darbību ilgākā laikposmā, eksāmenā tiešā veidā ieradumi netiek vērtēti. Tajā pašā laikā ieradumi, kuri mērķtiecīgi veidoti mācību procesā, nozīmīgi ietekmē skolēna sniegumu eksāmenā, piemēram, skolēna spēja regulāri kontrolēt savas valodas kvalitāti un atbilstību noteiktai situācijai, kā arī ieradums veidot tekstu, izmantojot savdabīgus vārdus un gramatiskos līdzekļus, apzinoties, ka valoda raksturo cilvēka identitāti; tādējādi varētu teikt, ka skolēnu ieradumi eksāmenā tiek vērtēti netieši, integrējot šo vērtējumu noteiktos prasmju kritērijos.

Zināšanu, izpratnes un prasmju komplekss lietojums integrē visas iepriekš minētās sastāvdaļas uz problēmas risinājumu orientētos uzdevumos.

1. tabula. SR veidi, grupas un to īpatsvars eksāmenā

Sasniedzamo rezultātu veids un grupa		Īpatsvars (%)
Zināšanas un izpratne	Globāli un detalizēti izprot daudzveidīgu tekstu kontekstu: - saprot specializētus rakstus ārpus savas interešu jomas; - saprot rakstus un ziņojumus par aktuālām problēmām, kur autori izsaka noteiktu viedokli vai pauž nostāju. Tekstu veidi: - nosaka saturu dažādu veidu autentiskos tekstos (raksts, brošūra, grafiks, bloga ieraksts, ziņas, daiļliteratūras fragments, enciklopēdijas ieraksts, instrukcija utt.) un autentiskos audioierakstos (ziņas/reportāža, intervija, publiskā runa utt.), kas saistīti ar dažādām jomām un jautājumiem. Valodas sistēma: - izvēlas kontekstam un tekstam piemērotu leksiku, savienojot vārdus, frāzes un izteicienus teikumos, lietojot atbilstošas kategorijas, elementus, vārdšķiras un struktūras.	integrēti
Prasmju grupas	Uztver un analizē runātā un rakstītā teksta saturu un struktūru: - atrod vajadzīgo informāciju, caurskatot garus un sarežģītus tekstus; - lasa un klausās ar izpratni, izvēloties savam mērķim atbilstošu stratēģiju; - analizē teksta saturu un autoru argumentus; - meklē nepieciešamo informāciju svešvalodā, lai izskaidrotu notikumu cēloņsakarības.	50
	Producē un publisko strukturētu runātu un rakstītu tekstu auditorijai piemērotā valodā un stilā: veido skaidrus izklāstus par dažādiem tematiem, kas saistīti ar personas interesēm un dažādām mācību jomām, izvēršot un pamatojot izteikto domu ar papildu argumentiem un attiecīgiem piemēriem.	20
	Mijiedarbība un sadarbība: - pievēršas klausītāju uzdotajiem jautājumiem, raitā valodā brīvi formulējot domu; - atbild uz jautājumiem par runāto brīvi un bez sagatavošanās, neradot grūtības klausītājiem.	10
Zināšanu, izpratnes un prasmju kombinācija	Problēmrisināšana: runā un rakstos veido skaidru, detalizētu tekstu par dažādiem ar savu interešu loku un mācību jomu saistītiem jautājumiem, apkopojot un izvērtējot informāciju un argumentus no vairākiem avotiem.	20

2.3. Izziņas darbības līmenis

Skolēna zināšanas, prasmes un kompetences tiek vērtētas, izmantojot kognitīvās jeb izziņas darbības līmeņus atbilstoši SOLO (Structure of Observed Learning Outcomes) jeb novēroto mācīšanās rezultātu taksonomijai, kurā skolēna sniegums tiek raksturots, analizējot ideju jeb struktūrelementu skaitu un saišu kvalitāti starp šiem struktūrelementiem. Eksāmena lasīšanas un klausīšanās daļās tiek pārbaudītas skolēna zināšanas un prasmes I – III izziņas darbības līmenī, savukārt runāšanas un rakstīšanas daļās ir vērstas uz III un IV izziņas darbības līmeņa aktualizāciju, jo skolēns lieto valodas zināšanas un prasmes jaunās situācijās ar augstu kompleksuma pakāpi, atklājot izpratni par valodas lietojuma atbilstību saziņas situācijai un kontekstam.

2. tabula. Izziņas darbības līmeņu raksturojums un to īpatsvars eksāmenā

Izziņas darbības līmenis un tā apraksts		Īpatsvars (%)
I	Uztver un lieto frāzes, teikumus un dažādus tekstu veidus svešvalodā.	20±5
II	Piemēro valodas struktūras attiecīgajai situācijai, novērtē situāciju un tās dalībnieku vajadzības.	25±5
III	Lieto valodas zināšanas un prasmes, uzskatāmi atklājot patiesu izpratni par valodas lietojuma atbilstību saziņas mērķim.	30±5
IV	Lieto valodas zināšanas un prasmes jaunās situācijās ar augstu kompleksuma pakāpi.	25±5

3. Centralizētā eksāmena darba uzbūve

Eksāmenam ir četras daļas:

1. daļa – lasīšana (rakstveidā);
2. daļa – klausīšanās (rakstveidā);
3. daļa – rakstīšana (rakstveidā);
4. daļa – runāšana (mutvārdos).

Eksāmena uzdevumi veidoti attiecīgajā svešvalodā.

Eksāmena daļu īpatsvars un izpildei paredzētais laiks redzams 3. tabulā.

3. tabula. Eksāmena darba daļu īpatsvars un izpildei paredzētais laiks

Daļa	Uzdevumu skaits	Maksimālais punktu skaits	Daļas īpatsvars (%)	Izpildes laiks (min)
Lasīšana	3	25	25	50 (+10 min atbilžu lapas aizpildīšanai)
Klausīšanās	3	25	25	30 (+10 min atbilžu lapas aizpildīšanai)
Rakstīšana	2	25	25	80
Runāšana	1	25	25	12-15 (ieskaitot gatavošanās laiku)

Uztveres (lasīšanas un klausīšanās) darbību pārbaudes uzdevumi

Uztveres darbību pārbaudi veido **lasīšanas un klausīšanās daļu** uzdevumi B2 līmenī, kas pārbauda skolēnu spēju saprast literārā valodā pausto saturu par zināmām un nezināmām tēmām, ar kurām saskaras personiskajā, sabiedriskajā, mācību vai ar darba vidi saistītā jomā.

Producēšanas (rakstīšanas un runāšanas) darbību pārbaudes uzdevumi

Rakstīšana

Rakstīšanas daļa sastāv no diviem uzdevumiem ar dažādām komunikatīvajām funkcijām.

Pirmajā uzdevumā pārbauda skolēnu prasmi uzrakstīt interaktīvu tekstu ar konkrētu saziņas mērķi (piemēram, vēstuli, e-pastu), ievērojot komunikatīvās situācijas kontekstu (to atklāj iedevums un norādījumi) un lietojot svešvalodu atbilstoši EKP B2 līmeņa prasībām. Savā tekstā skolēns skaidri un pārliecinoši izsakās formālā stilā, sniedz informāciju, pauž viedokli, ja nepieciešams, uzdod precizējošus jautājumus atbilstoši situācijai.

Otrajā uzdevumā pārbauda skolēnu prasmi uzrakstīt argumentētu tekstu (piemēram, argumentētu eseju) atbilstoši EKP B2 līmeņa prasībām. Esejas tekstā skolēns apkopo informāciju un argumentus no dažādiem avotiem, izvērtē dažādas idejas un problēmu risinājumus, lai izveidotu saistītu argumentu virkni, spriestu par cēloņiem, sekām un hipotētiskām situācijām.

Runāšana

Runāšanas daļā pārbauda skolēna prasmi sagatavot, izteikt un aizstāvēt argumentētu viedokli (producēšanas darbības, starpniecības elementi un mijiedarbība). Mutvārdu daļu veido viens uzdevums, kas sastāv no divām daļām: runas prezentācija un mijiedarbība informācijas nodošanā. Skolēns saņem divus iedevumus par vienu tematu, no kuriem vismaz viens ir tekstuāls (līdz 100 vārdiem; piemēram, raksta fragments, citāts) un otrs var būt vizuāls (piemēram, karikatūra, grafiks, fotogrāfija, reklāma). Izmantojot iedevumus un dotos norādījumus, 5 minūšu laikā skolēns sagatavo 3 – 5 minūšu garu runu. Pēc pirmās daļas – runas prezentācijas – seko otrā daļa ar trīs intervētāja jautājumiem, kurā skolēns papildina un attīsta savas runas saturu.

Mutvārdu daļas precizēts uzdevuma nosacījumu formulējums vācu valodā piedāvāts 3. pielikumā.

Detalizēts uzdevumu apraksts apkopots 4. tabulā.

4. tabula. Eksāmena daļu uzdevumu apraksts

Daļa	Standarta SR	Tekstu veidi (iedevums)	Uzdevumu veidi (atdevums)
Lasišana (3 uzdevumi)	VS.O.1.1.2. VS.O.1.2.1. VS.O.2.2.1. VS.O.3.2.3.	Dažādu veidu autentiski vai adaptēti teksti (piemēram, raksts, brošūra, grafiks, bloga ieraksts, ziņas, daiļliteratūras fragments, intervija, enciklopēdijas ieraksts, instrukcija). 1–2 uzdevumi veidoti, izmantojot skaidrojošus vai aprakstošus tekstus (līdz 650 vārdiem katrs), un 1–2 uzdevumi – argumentētu tekstu (līdz 800 vārdiem).	Dažādu veidu objektīvi vērtējamie uzdevumi: • daudzizvēļu uzdevumi; • vērtējuma izvēles uzdevumi; • savietošanas uzdevumi; • informācijas pārnese uzdevumi: piemēram, kopsavilkuma, piezīmju papildināšana; • atvērtie jautājumi.
Klausīšanās (3 uzdevumi)	VS.O.1.1.2. VS.O.2.1.1. VS.O.2.2.1. VS.O.3.2.1. VS.O.3.2.3.	3 autentiski vai adaptēti audioieraksti: monologruna/dialogruna (piemēram, ziņas/reportāža, intervija/intervijas fragmenti, diskusija, publiskā runa u.c.) Katrs ieraksts līdz 4 min. Katru ierakstu atskaņo divas reizes.	
Rakstīšana (2 uzdevumi)	VS.O.1.2.2. VS.O.2.3.1. VS.O.2.3.4. VS.O.3.2.1. VS.O.3.2.5. VS.O.3.3.1.	1. uzdevumam skolēns saņem saziņas situācijas aprakstu, kuras risināšanai nepieciešams veidot tekstu un mijiedarboties ar saziņas situācijas dalībniekiem. 2. uzdevumam skolēns saņem divus iedevumus, no kuriem vismaz viens ir tekstuāls (līdz 80 vārdiem) un otrs var būt tekstuāls vai vizuāls (piemēram, karikatūra, grafiks, fotogrāfija).	1. uzdevums – e-pasts, piemēram, ieteikums, sūdzība, jautājums, instrukcija, viedoklis, pieteikums darbā (ap 150 vārdu). 2. uzdevums – strukturēta argumentēta eseja par piedāvāto situāciju (250–300 vārdu).

Daļa	Standarta SR	Tekstu veidi (iedevums)	Uzdevumu veidi (atdevums)
Runāšana (gatavošanās laiks līdz 5 min; publiska uzstāšanās formālā diskusijā 3-5 min; intervētāja jautājumi)	VS.O.1.1.1. VS.O.1.2.3. VS.O.1.2.5. VS.O.1.2.6. VS.O.2.3.4. VS.O.3.2.1. VS.O.3.2.5. VS.O.3.3.1.	Skolēns saņem divus iedevumus, no kuriem vismaz viens ir tekstuāls (līdz 100 vārdiem) un otrs var būt vizuāls (piemēram, karikatūra, grafiks, fotogrāfija).	Runas prezentācija par sabiedriski nozīmīgu tematu. Skolēns izsaka strukturētu viedokli: formulē atklāto jautājumu/problēmu, analizē un salīdzina avotos izklāstīto informāciju, izskaidro cēloņsakarības, izsaka un pamato viedokli, formulē secinājumus. Skolēns izvērsti un argumentēti atbild uz intervētāja jautājumiem.

4. Nepieciešamo resursu nodrošinājums

Klausīšanās daļas norisei nepieciešams audio atskaņotājs vai datortehnika, kas nodrošina klausīšanās daļas audio ieraksta atskaņošanu katrā telpā. Mutvārdu daļas norisei nepieciešama datortehnika un Valsts izglītības attīstības aģentūras izstrādāta ieraksta programmatūra 2026. gadam, lai veiktu skolēnu atbilžu audio ierakstu un vērtējumu ievadīšanu VPS.

5. Vērtēšanas kārtība un kritēriji

Uztveres darbību pārbaudes uzdevumos (lasīšanas un klausīšanās daļās) vērtē izvēlētās un ierakstītās atbildes. Katra pareiza atbilde – viens punkts. Vērtē rakstītā teksta saturu, nevis formu, piemēram, pareizrakstības kļūdas, kas nerada pārpratumus un neveido jaunus vārdus, ņem vērā. Savukārt citu valodu elementu izmantojumu, kas sniedz saturiski pareizu atbildi, ņem vērā.

Rakstīšanas un runāšanas uzdevumu izpilde tiek vērtēta saskaņā ar izstrādātajiem vērtēšanas kritērijiem (1. un 2. pielikums). Runāšanas daļā: ja skolēns iegūst 0 punktu abos uzdevuma izpildes kritērijos (Monologruna, Mijiedarbība informācijas nodošanā), tad kopvērtējumā arī iegūst 0 punktu, jo valodas lietojums ir nepietiekams, lai to novērtētu. Ja skolēns ir ieguvis vismaz 1 punktu kaut vienā no uzdevuma izpildes kritērijiem, tiek vērtēts arī viņa sniegums Valodas bagātības, Valodas līdzekļu lietojuma pareizības un Valodas plūduma kritērijos.

Skolēna iegūto punktu summu katrā daļā un iegūto punktu summu visā darbā izsaka procentos no maksimāli iespējamā punktu skaita. Vidēji 20% eksāmenā iekļauto testelementu reprezentē minimālo prasību kopumu – uztveres darbību pārbaudē jādemonstrē prasme saprast tieši izteiktu konkrētu informāciju, uztverot vispārīgu informāciju un atsevišķas detaļas, noteikt tekstu mērķi un galveno domu, autora nolūku. Producēšanas darbību pārbaudē rakstīšanas daļas 1. uzdevumā jāveido vismaz 50 vārdu garš daļēji uzdevuma nosacījumiem atbilstošs teksts, lietojot gramatiskās pamatstruktūras. 2. uzdevumā jāveido vismaz 100 vārdu garš daļēji saistīts teksts, kurš sastāv no vispārīgiem apgalvojumiem par uzdevuma tematu, lietojot ierobežotus valodas līdzekļus. Runāšanas daļā jāsniedz vismaz atsevišķi apgalvojumi par avotos piedāvāto informāciju un jāatbild uz diviem jautājumiem, izmantojot iegaumētas frāzes.

Atbilstoši Ministru kabineta 2019. gada 3. septembra noteikumiem Nr. 416 “Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu un vispārējās vidējās izglītības programmu paraugiem” 21.¹ punktam eksāmenā vērtējums nav iegūts, ja darba kopvērtējums ir mazāks nekā 20%.

Skolēni, kuri demonstrē atbilstošas valodas zināšanas, saņem apliecinājumu par valodas apguves līmeni B2 saskaņā ar EKP.

B2 līmeņa iegūšanai nepieciešami 65% kopvērtējumā.

6. Palīg līdzekļi, kurus atļauts izmantot centralizētā eksāmena laikā

Eksāmenā nav paredzēts izmantot palīg līdzekļus.

Pie izglītojamajiem un personām, kuras piedalās eksāmena nodrošināšanā, no brīža, kad viņiem ir pieejams eksāmena materiāls, līdz eksāmena norises beigām nedrīkst atrasties ierīces (planšetdators, piezīmjdators, viedtālrunis, viedpulkstenis u. c. saziņas un informācijas apmaiņas līdzekļi), kuras nav paredzētas Valsts pārbaudes darbu norises darbību laikos.

Pielikumi

1. pielikums. Rakstīšanas daļas vērtēšanas kritēriji (25 punkti)

1. uzdevums (9 punkti)

Vērtēšanas kritēriji*	Snieguma apraksts, punkti			
	0 punktu	1 punkts	2 punkti	3 punkti
Saturs un uzdevuma izpilde	Teksts neatbilst uzdevuma nosacījumiem vai teksta apjoms nesasniedz 50 vārdu.	Teksts daļēji atbilst uzdevuma nosacījumiem. Iespējama atkārtotāšanās vai novirze no uzdevuma nosacījumiem.	Teksts atbilst saziņas situācijai un uzdevuma nosacījumiem. Atbildei trūkst izvērsuma vai pamatojuma vai iespējama novirze no uzdevuma nosacījumiem kādā no satura punktiem.	Teksta saturs pilnībā atbilst saziņas situācijai un uzdevuma nosacījumiem. Atbilde ir izvērsta un pamatota.
Organizācija un tekstveide		Tekstā daži savstarpēji saistīti teikumi un daži noformējuma elementi.	Uzdevumam daļēji atbilstošs teksta noformējums un teksta saistījums.	Uzdevumam un saziņas situācijai pilnībā atbilstošs teksta noformējums un teksta saistījums.
Valodas līdzekļu (vārdu krājuma un gramatisko struktūru) daudzveidība un lietojuma precizitāte		Uzdevuma izpildei ierobežots vārdu krājums un gramatiskās struktūras. Sistemātiski pieļauj elementāras kļūdas, kas traucē saprast rakstīto, un/vai pārsvarā lietots teksts no uzdevuma nosacījumiem.	Uzdevuma izpildei un komunikācijai pietiekams vārdu krājums un gramatiskās struktūras. Valodas lietojums daļēji precīzs, kļūdas pārsvarā netraucē saprast rakstīto.	Saziņas situācijai, pārliecinošai uzdevuma izpildei un skaidrai komunikācijai atbilstošs vārdu krājums un gramatiskās struktūras. Valodas lietojums ir samērā precīzs, atsevišķas nesistemātiskas kļūdas netraucē saprast rakstīto.

2. uzdevums. Argumentēts teksts (16 punkti)

Vērtēšanas kritēriji*	Snieguma apraksts, punkti				
	0 punktu	1 punkts	2 punkti	3 punkti	4 punkti
Saturs un uzdevuma izpilde	Teksts neatbilst uzdevuma nosacījumiem vai teksta apjoms nesasniedz 100 vārdu.	Sniedz vispārīgus apgalvojumus, kuri ir daļēji saistīti ar uzdevuma nosacījumiem un tematu.	Daļēji uzdevuma nosacījumiem atbilstošs teksta saturs, pārstāstot informāciju no iedevuma un savas personiskās pieredzes.	Pārsvārā uzdevuma nosacījumiem atbilstošs teksta saturs, apkopojot informāciju no iedevuma, pamatojot savu viedokli ar vismaz vienu argumentu un piemēru/-iem.	Uzdevuma nosacījumiem atbilstošs teksta saturs, apkopojot informāciju no iedevuma, formulējot problēmu/jautājumu, izvērsot un pamatojot savu viedokli ar atbilstošiem argumentiem un piemēriem.
Organizācija un tekstveide		Teksts daļēji saistīts, domas virzība dažviet ir uztverama.	Saistītātvārdi un rindkopas daļēji atbilst teksta organizācijas nosacījumiem un satura izklāstam.	Strukturēts un saistīts teksts; saistītātvārdi un rindkopas pārsvārā atbilst teksta organizācijas nosacījumiem un satura izklāstam.	Loģiski strukturēts un saistīts teksts; saistītātvārdi un rindkopas atbilst teksta organizācijas nosacījumiem un satura izklāstam.
Valodas līdzekļu (vārdu krājuma un gramatisko struktūru) daudzveidība		Ļoti ierobežoti valodas līdzekļi. Lieto atsevišķas gramatiskās pamatstruktūras un īsas iegaumētas vārdkopas.	Ierobežots vārdu krājums, lai izteiktos vienkāršā veidā, lietojot vienkāršas gramatiskās struktūras, kas bieži atkārtojas.	Pietiekams vārdu krājums, lai izpildītu uzdevuma prasības vienkāršā veidā, dažreiz lietojot sarežģītākas gramatiskās struktūras.	Pietiekami bagāts vārdu krājums, lai izpildītu uzdevuma prasības, pārsvārā lietojot sarežģītākas gramatiskās struktūras.
Valodas lietojuma pareizība un precizitāte (leksika, gramatika un pareizrakstība)		Valodas lietojums pārsvārā ir kļūdains un tikai daļēji saprotams.	Sistemātiski pieļauj elementāras kļūdas, kuras dažkārt var traucēt saprast rakstīto.	Valodas lietojums ir pārsvārā pareizs. Pieļautās kļūdas netraucē saprast rakstīto.	Valodas lietojuma precizitāte un pareizība ir augsta. Atsevišķas nesistemātiskās kļūdas sarežģītākās gramatiskās struktūrās netraucē saprast rakstīto.

*Pēc eksāmena norises vērtēšanas kritērijus eksāmena vērtēšanas komisija var precizēt.

2. pielikums. Runāšanas daļas vērtēšanas kritēriji (25 punkti)

Vērtēšanas kritēriji		Snieguma apraksts, punkti					
Uzdevuma izpilde (10 punkti)	Sagatavotā runa (organizācija, argumentācija un iedevumu izmantošana)	Nolasa oriģinālo tekstu vai savus pierakstus.	Ietver dažus uzdevuma nosacījumus. Sniedz galvenokārt atsevišķus apgalvojumus par avotos piedāvāto informāciju vai tēmu.	Daļēji izpilda uzdevuma nosacījumus. Saskata avotos atsevišķus faktus un/vai viedokļus vai sniedz vispārīgu informāciju par avotiem. Runa ir saprotama; izteiktais viedoklis ir saistīts ar uzdevumā un iedevumos piedāvāto informāciju, bet nav pamatots.	Daļēji izpilda uzdevuma nosacījumus. Pārstāsta avotos piedāvāto informāciju. Runa ir daļēji strukturēta; izteiktais viedoklis ir saprotams un daļēji pamatots.	Izpilda visus uzdevuma nosacījumus. Salīdzina uzdevumā un avotos piedāvāto informāciju. Runa ir strukturēta; izteiktais viedoklis ir pamatots ar argumentiem un piemēriem no savas pieredzes.	Pārliciecināši izpilda visus uzdevuma nosacījumus. Salīdzina avotos piedāvāto informāciju, analizējot un skaidrojot to. Runa ir skaidri strukturēta; izteiktais viedoklis pilnībā atbilst formulētajai problēmai/jautājumam un pamatots ar izvērstiem argumentiem un piemēriem no citām mācību jomām.
	Mijiedarbība informācijas nodošanā (jautājumu izpratne un atbildes uz jautājumiem)	Nesniedz atbildi uz jautājumiem vai sniedz <i>jā/nē/nezinu</i> atbildes.	Atbild uz dažiem jautājumiem ar intervētāja palīdzību, izmantojot vienkāršas frāzes vai atbild uz vienu jautājumu, sniedzot īsu, konkrētu atbildi.	Atbild uz jautājumiem ar intervētāja palīdzību. Sniedz īsas un vienkāršas atbildes, nepamatojot tās vai pietiekami izvērsti atbild uz vienu jautājumu.	Atbild uz visiem jautājumiem, sniedzot īsas, konkrētas atbildes; dažreiz argumentē un sniedz piemērus vai pietiekami izvērsti atbild uz diviem jautājumiem.	Argumentēti atbild uz visiem jautājumiem, sniedzot atbilstošas un izvērstas atbildes.	Pārliciecināši un argumentēti atbild uz visiem jautājumiem, sniedzot precīzas un izvērstas atbildes; atsaucas uz avotos piedāvāto informāciju vai iepriekš teikto.

Vērtēšanas kritēriji		Snieguma apraksts, punkti					
Vārdu krājums, gramatika, valodas plūdums un izruna (15 punkti)	Valodas bagātība (valodas apjoms, diapazons)	Valodas lietojums nepietiekams, lai novērtētu.	Bieži atkārto vienas un tās pašas frāzes, mēģinot noformulēt domu.	Lieto ierobežotu vārdu krājumu un vienkāršas un vienveidīgas gramatiskās struktūras, lai izteiktos par doto kontekstu.	Lieto pietiekamu vārdu un gramatisko struktūru krājumu, lai izteiktos vispārīgi un aprakstoši, un/vai pārmērīgi izmanto iedevuma leksiku.	Lieto saziņas situācijai piemērotus valodas līdzekļus. Pietiekams vārdu krājums, lai sniegtu salīdzinājumu un izteiktu argumentētu viedokli.	Lieto saziņas situācijai un skaidrai komunikācijai atbilstošus un daudzveidīgus valodas līdzekļus. Bagāts vārdu krājums, lai spētu sniegt skaidru salīdzinājumu, izteiktu argumentētu viedokli, īpaši nemeklējot vārdus.
	Valodas līdzekļu lietojuma pareizība (gramatiski pareizs un leksiski precīzs valodas lietojums)		Valodas līdzekļu lietojums ir kļūdainš, kas traucē uztvert teikto.	Izmanto biežāk lietotos valodas līdzekļus ar kļūdām, kuras dažreiz traucē uztvert teikto.	Diezgan pareizi izmanto biežāk lietotos valodas līdzekļus; kļūdas netraucē saziņai.	Pārsvārā pareizi lieto dažādus valodas līdzekļus; nedaudzās kļūdas un pārteikšanās netraucē saziņai.	Pārsvārā runā gramatiski pareizi un leksiski precīzi. Nav kļūdu, kas rada pārpratumus.
	Valodas plūdums (izruna, uzsvāri, ritms un intonācija)		Runā ar biežām pauzēm, izmantojot atsevišķus izteikumus. Izrunas kļūdas var traucēt uztvert teikto.	Runā ar vilcināšanos, meklējot vārdus. Izrunas kļūdas dažreiz traucē uztvert teikto.	Runā saprotami. Iespējamās pauzes, apdomājot, kā pareizi gramatiski izteikties un kādu leksiku lietot. Izrunas kļūdas netraucē uztvert teikto.	Runā diezgan tekoši. Izvēloties piemērotus izteikumus, iespējamās pauzes. Izrunā iespējamās atsevišķas kļūdas.	Runā tekoši. Pauzes ir pamatotas. Izruna un intonācija ir pārsvārā mērķvalodai atbilstoša.
		0 punktu	1 punkts	2 punkti	3 punkti	4 punkti	5 punkti

3. pielikums. Mutvārdu daļas precizēts uzdevuma formulējums vācu valodā

Aufgabenblatt 1

Sie nehmen in Ihrem Debattierclub an einer Diskussion zum Thema „Reisen“ teil.

1. Verwenden Sie die bereitgestellten Materialien und bereiten Sie einen Kurzvortrag vor:

- formulieren Sie den Hauptgedanken,
- vergleichen Sie die in den Materialien enthaltenen Informationen,
- äußern Sie Ihre Meinung zu den Aussagen der Quellen,
- begründen Sie Ihre Meinung mit zwei Argumenten und Beispielen,
- formulieren Sie Schlussfolgerungen.

Vorbereitungszeit: 5 Minuten

Redezeit: 3 – 5 Minuten

2. Nach dem Vortrag beantworten Sie ausführlich die Fragen des Prüfers / der Prüferin.